

Nadere toelichting op de jaarrekening 2006

In 2007 is de interpretatie van een aantal gehanteerde IFRS grondslagen nader bezien, ondermeer naar aanleiding van aanbevelingen van de AFM in het kader van haar werkzaamheden onder de Wet toezicht financiële verslaggeving. De directie heeft besloten deze aanbevelingen over te nemen. Deze nieuwe inzichten hebben geleid tot een aantal wijzigingen in de grondslagen in 2007. Hieronder wordt aangegeven wat de effecten op de balans, resultatenrekening en het kasstroomoverzicht zijn, als deze nieuwe inzichten waren toegepast op de jaarcijfers van 2006.

1. Verzekerde pensioenregeling als onderdeel van Personeelskosten

Bij de eerste toepassing van IFRS in 2005 is de bestaande middelloonregeling gekwalificeerd als een toegezegd pensioenregeling (defined benefit; DB), waarbij de verplichtingen voor de vennootschap op de balans werden gewaardeerd. Gedurende de tweede helft 2006 heeft de directie andere deskundigen geraadpleegd om te bezien of de bestaande regeling, gezien de eventueel resterende niet-materiële risico's, zou kwalificeren als toegezegde bijdrageregeling (defined contribution; DC). Dit bleek het geval. Vergelijkende cijfers over 2005 werden aangepast en grondslagen werden toegelicht onder 5.3.9 Wijziging van grondslagen voor financiële verslaggeving en 5.7 Personeelskosten.

Daarmee is niet aan IAS 19.39 voldaan. De AFM beveelt aan de bestaande middelloonregeling te kwalificeren als DB-regeling met de daarbij behorende financiële verslaggeving, omdat er sprake is van enig risico, hoe gering of niet-materieel ook. De actuariële berekeningen over 2006 zijn (nog) niet gemaakt, waardoor de bijdrage aan en de verplichting onder de toegezegd pensioenregeling voor het jaar 2006 en het eerste halfjaar 2007 gebaseerd is op een schatting vanuit de actuariële berekeningen uit het jaar 2005. In het jaarverslag 2007 kan dit nog tot aanpassingen leiden.

De veranderde interpretatie heeft de volgende effecten:

- 1.1 de toelichting in het jaarverslag 2006 onder 5.3.9 "Wijziging van grondslagen voor financiële verslaggeving" vervalt;
- 1.2 de balanspost 'pensioenverplichting' met toelichting wijzigt als volgt:

x € 1.000	Pensioen- verplichting	Herziening	Herziene pensioen- verplichting
Saldo per 1 januari 2006	-	1.462	1.462
Kosten opgenomen in de resultatenrekening (schatting)	-	92	92
Boekwaarde per 31 december 2006 (schatting)	-	1.554	1.554

Belangrijke actuariële aannames voor verplichtingen onder toegezegde pensioenregelingen (defined benefit):

	Gewogen gemiddelde	2006 schatting
Disconteringsvoet		4,25%
Verwacht rendement op beleggingen		3,70%
Toekomstige salarisverhogingen		0-4%
Medische kostentrend		n/a
Toekomstige pensioenverbeteringen		0,75%

De verplichtingen voor pensioenregelingen worden gevormd door de waarde van de toegezegd pensioenregeling, gecorrigeerd met niet-opgenomen actuariële winsten en verliezen en niet-opgenomen backservicekosten en verminderd met de reële waarde van activa voor de regeling. Alle activa die resulteren uit de berekening zijn beperkt tot niet-opgenomen actuariële verliezen en backservicekosten, plus de huidige waarde van beschikbare restituties en verlaging van de toekomstige premies voor de regeling.

1.3 de kosten van pensioenregelingen in de 'Personeelkosten' in de resultatenrekening met toelichting wijzigen (naar schatting) als volgt:

x € 1.000	Bijdrage aan pensioenen	Herziening	Herziene bijdrage aan pensioenen
Bijdrage aan toegezegd pensioenregeling			
Actuele kosten	-	89	89
Renteverplichting	-	432	432
Verwacht beleggingsrendement	-	(318)	(318)
Overige kosten	-	70	70
	-	273	273
Bijdrage aan beschikbaar premiepensioen	359	(181)	178
	359	92	451

Waardoor de kosten per medewerker met 1 verhoogd worden van 64 naar 65.

De tekst "Vanaf 2006 zijn alle pensioenregelingen gerubriceerd € 406" wordt vervangen door "Voor pensioenregelingen die zijn gekwalificeerd als toegezegd pensioenregeling, worden de kosten bepaald met behulp van de Projected Unit Credit Method waarbij actuariële waardering wordt uitgevoerd op balansdatum."

2. Verwerving van resterende belangen in Ican en Klein Systems Group

Vanwege de situatie bij HITT moet op basis van IAS 1.15 (c) de toelichting met betrekking tot de verwerving van resterende belangen in Ican en Klein verder uitgewerkt worden dan volgens de minimale toelichtingsvereisten onder IFRS 3. De IFRS 3.72 en 3.74 moeten anders worden toegepast.

2.1 Aan toelichting 5.14 Goodwill wordt de volgende paragraaf toegevoegd:

De per 1 april 2006 netto verworven activa en de daarop betaalde goodwill zijn als volgt te presenteren:

x € 1.000	Boekwaarde van activa voor de verwerving	Reële waarde aanpassingen	Reële waarde
Netto verworven activa			
Ontwikkelingskosten	1.212	(94)	1.118
Vorraden	50	-	50
Handelsdebiteuren	783	-	783
Kas	312	-	312
Handelscrediteuren	(608)	-	(608)
Latente belastingverplichting	(233)	-	(233)
	1.516	(94)	1.422
Goodwill ontstaan bij verwerving			1.324
Totaalprijs, in geld			2.746
Betaalde som			(2.746)
Kas verworven			312
Netto kasstroom door de verwerving			(2.434)

De goodwill die werd betaald bij de verwerving van de belangen in Ican en Klein is toe te rekenen aan de verwachte toekomstige winsten van beide dochtermaatschappijen; achterblijvende resultaten in de toekomst kunnen leiden tot afwaardering van de goodwill. Het saldo goodwill is afgenomen van € 1.834 per 30 juni 2006 naar € 1.324 per 31 december 2006 als gevolg van een veranderd inzicht in de resultaatafhankelijke

lijke nabetaling die werd verdisconteerd tegen 5% per jaar (€784), alsmede een aanpassing op de reële waarde van de deelneming van €94." Daarnaast is de goodwill verhoogd met de resultaten van het minderheidsaandeel dat de Groep toekomt als gevolg van het volledig consolideren.

3. Verwerking van putoptie op resterende belangen in Ican en Klein Systems Group

De IAS32.23 is niet juist toegepast. De directie was van mening dat de in 2001 respectievelijk in 2002 om niet geschreven putoptie op resterende aandelen Ican en Klein Systems Group als een niet uit de balans blijvende verplichting moest worden opgenomen, onder andere omdat de verkrijgingprijs nihil was en de reële waarde van een dergelijke verplichting, die deels gebaseerd is op toekomstige resultaten en vervolgens deels betaald kan worden in aandelen HITT, waarvan de koers op moment van uitoefening niet voorstelbaar is, niet betrouwbaar is te bepalen. De putopties zijn niet uitgeoefend. De AFM beveelt aan volgens IAS 32.23 de reële waarde van die opties per rapportagemoment als verplichting op te nemen; dit heeft de volgende effecten.

3.1 Aan toelichting 5.3.2 Bedrijfscombinaties wordt de volgende paragraaf toegevoegd:

Minderheidsbelangen binnen bedrijfscombinaties

In verband met de overname van Ican en Klein Systems Group heeft HITT het management en de medewerkers gestimuleerd aandelen te behouden in de overgenomen ondernemingen. HITT verkreeg kooprechten en aan aandeelhouders zijn verkooprechten verleend, waarbij de te betalen bedragen afhankelijk zijn van de toekomstige prestaties. In de normale gang van zaken kunnen deze optierechten om minimaal alle resterende aandelen te kopen of verkopen, worden uitgeoefend gedurende langere perioden en in het algemeen tussen 3 en 6 jaar na de aankoopdatum.

Minderheidsbelangen in de netto activa van geconsolideerde dochtermaatschappijen waarop een putoptie is verleend aan de minderheidsaandeelhouders worden apart van het eigen vermogen gepresenteerd als verplichting. De putoptie omvat een verplichting op HITT om de aandelen van de minderheidsaandeelhouders te kopen. De verplichting wordt gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde bedraagt de verwachte kasstroom om de verplichting in te lossen en is gebaseerd op toekomstige resultaten. Het bedrag dat naar verwachting binnen een jaar moet worden betaald, wordt verantwoord onder kortlopende verplichtingen. Het bedrag dat naar verwachting later dan na 1 jaar moet worden betaald wordt verantwoord onder langlopende verplichtingen. Omdat de uitoefenprijs en het moment waarop betaald moet worden niet vastliggen, kan de te betalen prijs afwijken van de reële waarde.

Tot op heden bestaat er onzekerheid in de IFRS betreffende de behandeling van het verschil tussen de uitoefenprijs van de opties en de netto vermogenswaarde van de minderheidsbelangen die als financiële verplichting moeten worden verantwoord.

De resultaten van zowel Ican als Klein worden reeds vanaf de datum van initiële acquisitie in respectievelijk 2001 en 2002 geconsolideerd vanwege het feit dat de vennootschap volledige zeggenschap had.

3.2 In de winst- en verliesrekening wijzigt uitsluitend de 'nettowinst toekomend aan minderheidsbelangen' over uitsluitend het eerste kwartaal van 2006, die wordt gereclassificeerd naar 'winst toekomend aan aandeelhouders'. De nettowinst toekomend aan minderheidsbelangen betreft alleen nog Ad Navigation.

	x € 1.000	2006
Nettowinst toekomend aan minderheidsbelangen		43
Correctie als gevolg van de eliminatie van het minderheidsbelang		(49)
		(6)

De nabetaling kan voor 60% voldaan worden in aandelen HITT, waardoor het gerapporteerde aantal potentiële verwaterde aandelen als volgt luidt:

Aantal aandelen	x 1.000	2006	
			%
Aantal gewone aandelen voor de berekening van de basiswinst per aandeel		4.694	100
Effect van potentiële verwatering van gewone aandelen			
Aandelen onder optieplannen		33	0,7
Aandelen als nabetaling (90-daags gemiddelde koers HITT € 6,18)		130	2,8
		4.857	103,5

4. Omrekenverschillen op goodwill

In de jaarrekening 2006 en voorgaande jaren werd goodwill gewaardeerd tegen de koers op het moment van acquisitie. De verwerking van omrekenverschillen op goodwill voldeed daarmee niet aan IAS 21.47 die stelt dat goodwill op verworven maatschappijen op balansdatum moet worden omgerekend tegen de slotkoers van de valuta van de functionele eenheid. Het cumulatieve resulterende verschil van € 218 wordt als omrekenreserve in het eigen vermogen aangehouden.

De balanspost 'goodwill' met toelichting wijzigt tengevolge van de wijzigingen onder (3) en (4) als volgt:

x € 1.000	Goodwill	Herziening betreffende putoptie	Herziening betreffende koersverschillen	Herziene goodwill
Saldo per 1 januari 2006	1.315	(168)	22	1.169
Reële waarde aanpassingen	-	635	(140)	495
Waardeloos afgelopen putoptie	-	(467)	-	(467)
Investerings	1.324	-	-	1.324
Wisselkoersverschillen	(140)	-	(100)	(240)
Saldo per 31 december 2006	2.499	-	(218)	2.281

De investeringen betreffen € 329 voor Klein en € 995 voor Ican. De reële waarde aanpassingen zijn geheel aan Ican toe te schrijven als gevolg van een lager dan verwacht resultaat voor 2006 plus de toepassing van een discontering tegen 5% van de voorzienige toekomstige betalingen.

De volgende kasstroom genererende bedrijfsonderdelen voeren een significant bedrag aan goodwill op:

x € 1.000	Saldo per 31 december 2006	Herziening waardering ontwikkelingskosten	Herziening koersverschillen	Herzien saldo 31 december 2006
Ican Ltd	1.255	94	(153)	1.196
Klein Systems Group Ltd	1.028	-	(65)	963
Ad Navigation AS	122	-	-	122
	2.405	94	(218)	2.281

5. Onderhanden werk

De verwerking en presentatie van opgevoerde winst in de balansposten 'Handelsvorderingen en overige vorderingen' en 'Crediteuren en overige verplichtingen', de zogenoemde onderhanden werk positie, werd in afwijking van IAS 11.43 en IAS 11.44 volledig toegerekend aan 'vordering op klanten'. Een deel ervan zou moeten worden toegerekend aan 'verplichtingen aan klanten', waardoor zowel overige vorderingen als overige verplichtingen afnemen met € 1.169. Deze aanpassing heeft geen effect op het gepresenteerde resultaat 2006 en het gepresenteerde vermogen ultimo 2006.

6. Presentatie 'Uitgaven aan productontwikkeling' in het kasstroomoverzicht

In afwijking van IAS 7.16 werd in het kasstroomoverzicht de afwaarderinglast gesaldeerd met 'uitgaven aan productontwikkeling', waar dat als 'aansluiting op de operationele kasstroom' gepresenteerd had moeten worden. Hierdoor zou de kasstroom uit operationele activiteiten € 411 hoger zijn geweest en de kasstroom uit investeringsactiviteiten € 411 lager. Per saldo was de totale netto kasstroom gelijk. Deze aan-

passing heeft geen effect op het gepresenteerde resultaat 2006 en het gepresenteerde vermogen ultimo 2006. De afwaardering werd in het jaarverslag 2006 ook vermeld in toelichting 5.15 Ontwikkelingskosten.

7. Totaaleffect

7.1 Op het resultaat:

x € 1.000	2006	Herziening	2006
Personeelskosten	(10.561)	(92)	(10.653)
Afschrijvingen	(3.301)	166	(3.135)
Overige bedrijfskosten	(5.579)	(56)	(5.635)
Belastingen	25	(8)	17
		<u>10</u>	
Nettoresultaat	1.850	10	1.860
Toekomend aan:			
Aandeelhouders	1.807	59	1.866
Minderheidsbelangen	43	(49)	(6)
Winst per aandeel			
Uit voortgezette activiteiten			
Basis (o.b.v. 4.694.158 aandelen)	39 cent	1 cent	40 cent
Verwaterd (o.b.v. 4.726.975 aandelen)	38 cent	1 cent	39 cent
Verwaterd herzien (o.b.v. 4.856.666 aandelen)	38 cent	1 cent	38 cent

7.2 Op het eigen vermogen:

x € 1.000	2006	Herziening	2006
Geplaatst kapitaal	1.173	-	1.173
Agioreserve	4.848	-	4.848
Wettelijke reserve	6.048	465	6.513
Afdekkingsreserve	-	197	197
Omrekenreserve	(386)	(481)	(867)
Ingehouden winsten	3.150	(1.569)	1.581
Eigen vermogen toekomend aan aandeelhouders	14.833	(1.388)	13.455
Minderheidsbelangen	105	-	105
Totaal eigen vermogen per 31 december 2006	14.938	(1.388)	13.550